

Rīgas detektīvs

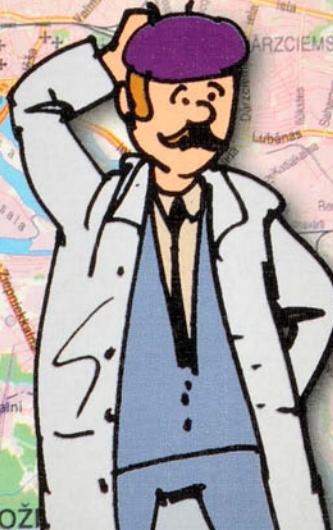
LATVIJA

11. notikums
**MAFIJAI PA
PĒDĀM** jeb
Mežagailis atkal
ierindā

6

12. notikums
PAZUDUŠIE DOKUMENTI

UDK 811. 174 (075)

Ni 924

RĪGAS DETEKTĪVS

Autores: *Daina Nītiņa, Vineta Vaivade*

Mākslinieks: *Modris Adumāns*

Redaktore: *Ilva Ieviņa*

Tehniskā redaktore: *Ilga Āķe*

Korektore: *Alise Irbe*

Projekta vadītāja: *Brigita Šiliņa*

Iespiests a/s "Poligrāfists"

K. Valdemāra ielā 6, Rīgā, LV 1010.

© 1999, LVAVP, UNDP

ISBN 9984-680-05-3 (komplekts)

Priekšvārds

Piedāvājam lasītājiem latviešu valodas mācību materiāla “Rīgas detektīvs” turpinājumu. Radioraidījumu galvenie varoņi atkal iesaistās dažādu noziedzīgu un riskantu notikumu atklāšanā. Jaunais mācību materiāls ir pieejams piecās grāmatās un kasetēs.

Grāmatās ir arī notikumu izklāsts komika veidā.

“Rīgas detektīvs” ir domāts pieaugušajiem, kam ir priekšzināšanas latviešu valodā un kas vēlas pilnveidot savu valodas prasmi. Bet to var lasīt arī prieka pēc.

Apgūstot latviešu valodu, grāmata ir izmantojama gan atsevišķi, gan kopā ar audioierakstu. Ar to var strādāt, lai papildinātu vārdu krājumu, iepazitos ar dialoģiskās runas daudzveidīgām iespējām, pārrunājot ierakstā dzirdēto vai arī pārbaudot savas zināšanas pēc kārtējā ieraksta fragmenta noklausīšanās.

Šis izdevums tapis, pateicoties Dānijas, Kanādas, Nīderlandes, Norvēģijas, Somijas, Zviedrijas, Eiropas Savienības un UNDP finansiālajam atbalstam.

Ar “Rīgas detektīvu” apgūt latviešu valodu būs vienkārši, viegli un aizraujoši. “Rīgas detektīvs” — tas ir palīgs Jums.

LVAVP vadības vienība

Saturs

11. notikums

**Mafijai pa pēdām
jeb
Mežagailis atkal ierindā 5**

12. notikums

Pazudušie dokumenti 23

11. notikums

Mafijai pa pēdām jeb Mežagailis atkal ierindā

Kādā no tirgus noliktavām notiek mafijas grupējumu tikšanās. Policija dodas uz turieni, lai apcietinātu noziedzniekus. Savukārt Liepupes stadionā notiek mīklaina apšaude. Ievaino kādu cilvēku, bet viņš pazūd. Ilze, Juris un Lidija ir nesaprašanā, bet drīz viss klūst skaidrs, un pats galvenais – atrodas izmeklētājs Jānis Mežagailis.

Juris

Lidija

Izmeklētājs
Mežagailis

Izmeklētāja
Ilze Vālodze

1. daļa

- LIDIJA Labrīt, visi tie, kas klausās raidījumu “Rīgas detektīvs”. Esmu laimīga, ka atkal atrodos te, studijā. Ceru, ka arī jūs esat noilgojušies pēc neparastiem notikumiem un, protams, pēc latviešu valodas.
- JURIS Cienījamie radioklausītāji, pēc vasaras jūs atkal esat mīli gaiditi “Rīgas detektīvā”. Sāksim izmeklēšanu...

- LIDIJA Juri, tu teici — pēc vasaras?
- JURIS Jā. Kas tev liekas tīk savāds?
- LIDIJA Arī es lietoju prievidru “pēc”, bet tas nebija laika nozīmē.
- JURIS Es neatceros, kā tu teici.
- LIDIJA Es teicu — jūs esat noilgojušies pēc latviešu valodas.
- JURIS Jā, šim prievidam ir vairākas nozīmes.
- LIDIJA Varbūt pasaki pāris piemēru.
- JURIS Labi. Klausies!
- Pirms briža — pēc briža.
- Pirms raidījuma — pēc raidījuma.
- LIDIJA Pēc vasaras mēs esam atpūtušies un tāpēc tūlīt kersimies pie darba.
- JURIS Noteikti. Arī mēs ilgojamies pēc darba. Un tāpēc ātri zvanīsim Ilzei un sāksim izmeklēšanu.
- LIDIJA Juri, pagaidi! Varbūt vajadzētu klausītājiem kaut mazliet pastāstīt, ko mēs darijām vasarā.
- JURIS Jā, protams. Es tikai pirms nedēļas atgriezos no Dānijas.
- LIDIJA Nu un kā?
- JURIS Ko tu gribi zināt?
- LIDIJA Es jau gan zinu, bet radioklausītājiem būtu interesanti uzzināt, ar ko tu Dānijā nodarbojies.
- JURIS Es strādāju radio. Gatavoju ziņu raidījumus un kriminālo hroniku.
- LIDIJA Tātad tu piedalījies dažādu notikumu izmeklēšanā?
- JURIS Loti nosacīti. Visbiežāk es saņēmu šo kriminālo hroniku no policijas preses dienesta.
- LIDIJA Bet tu man stāstīji, ka bija arī aizraujoši mirkli.
- JURIS Jā, tas notika radiostudijā, kad tur iebruka teroristi un gribeja pārraidīt savu pazīnojumu.

- LIDIJA Juri, no tevis viss kā ar knīpstangām jāizvelk.
JURIS Nekā īpaša jau nebija.
LIDIJA Kā nebija? Cienījamie radioklausītāji, Juris bija īsts varonis.
JURIS Lidija...
LIDIJA Jā, jā, radioklausītāji, Juris novērsa teroristu bandas vadītāja uzmanību. Viņš drosmīgi ...
JURIS Nē, Lidija. Es vienkārši mazliet izaicināju šo cilvēku, viņš kļuva neuzmanīgs, un glābšanas grupa šo mirkli izmantoja uzbrukumam.
LIDIJA Mazliet izaicināju ... Tu ar savu varonīgo rīcību izglābi daudzu cilvēku dzīvības.
JURIS Laikam jau tā bija, bet nerunāsim daudz vairs par mani. Arī tev šajā vasarā bija pietiekoši daudz notikumu.
LIDIJA Juri, tu ļoti labi zini, ka paša galvenā notikuma — kāzu — nebija.
JURIS Ja tu nevēlies, nerunāsim par to.
LIDIJA Juri, es jau tev teicu, ka nekas briesmīgs nav noticis. Mēs ar Georgu sapratām, ka nevaram precēties. Viņš negribēja dzīvot Latvijā, bet es — Igaunijā.
JURIS Varējāt izvēlēties kādu trešo valsti.
LIDIJA Juri, vai mēs varam par to vairs nerunāt?
JURIS Sarunāts. Es ļoti priecājos, ka tu esi šeit un ka mēs atkal strādāsim kopā.
LIDIJA Arī es esmu priecīga. Vakar piezvanīju Ilzei. Viņa tikko ir atgriezusies no atvālinājuma.
JURIS Atkal esam kopā visa komanda, tikai ...
LIDIJA Tikai izmeklētājs Mežagailis joprojām ir pazudis.
Zvana telefons.
JURIS Radiostudija. Ilze! Kāds prieks ir tevi dzirdēt, un kāds prieks būtu tevi redzēt! Brauc šurp! Mums jābrauc? Uz kurieni? Uz kuru tirgu? Labi, tūlīt būsim!
LIDIJA Kur mums jābūt?
JURIS Tīrgū, centrāltīrgū. Policija saņēmusi ziņojumu, ka kādā no "spīķeriem" šodien notiek mafijas grupējumu tikšanās.
LIDIJA Policija grib viņus noķert? Vai tas ir iespējams?
JURIS Nezinu, Ilze tikai teica, ka aizturēšanas grupas ir jau celā. Braucam arī mēs!
*Pilsētas troksnis, murdoņa, transporta līdzekļu troksnis.
Lidija un Juris izkāpj no trolejbusa un tuvojas tīrgum.*

- LIDIJA Juri, es mazliet baidos. Un ja nu būs šaušanās?!
- JURIS Nomierinies, Lidija! Neviens mūs tikšanās vietai pat tuvu nelaidis. Nezinu, kur lai pašlaik sameklējam Ilzi.
- LIDIJA Redzi, pie tirgus pārvaldes durvīm ir daudz policijas mašīnu. Droši vien arī Ilze ir tur.
- JURIS Jā, pieiesim un pajautāsim! Vai tev ir līdzī žurnālista apliecība?
- LIDIJA Jā.
- Pieiet pie pārvaldes durvīm. Pie tām stāv policists.*
- JURIS Atvainojiet, mēs vēlamies satikt izmeklētāju Ilzi Vālodzi.
- POLICISTS Kas jūs esat?
- LIDIJA Mēs esam radiožurnālisti.
- JURIS Juris ...
- LIDIJA Lidija ...
- JURIS Te būs personas dokumenti.
- LIDIJA Mēs sadarbojamies ar Ilzi Vālodzi raidījumā "Rīgas detektīvs".
- JURIS Un viņa mūs informēja par šīsdienas operāciju.
- Policists pēta dokumentus un uzmanīgi apskata žurnālistus.*
- POLICISTS Ejiet! Ilze Vālodze ir pirmajā stāvā, tirgus uzraudzības inspektora kabinetā.
- JURIS Paldies!
- Lidija un Juris dodas pie Ilzes Vālodzes.*
- Juris klauvē pie kabineta durvīm.*
- ILZE Nāciet iekšā!
- Juris un Lidija ienāk kabinetā.*
- JURIS Labrīt!
- ILZE Ā! Tie esat jūs. Lidija, kā es priecājos tevi redzēt!
- LIDIJA Ilze, es arī.
- JURIS Un kā ar mani? Vai par mani neviens nepriecājas?
- ILZE Juri, mīlumiņ, man trūkst vārdu, lai izteiku prieku par satikšanos ar tevi.
- JURIS Nu, tas jau skan mazliet labāk.
- LIDIJA Atkalredzēšanās ir notikusi. Ķersimies pie lietas! Kas ir noticis?
- ILZE Vakar policijā uzradās zīmīte.
- JURIS Kā tas ir jāsaprot — uzradās.
- ILZE Tieši tā arī jāsaprot. Neviens neko nerēdzēja, neviens neko nemanīja. Uzradās - un viss.

Daina Nītiņa, Vineta Vaivade

Rīgas detektīvs

Izdevums tapis ar Eiropas Savienības, Dānijas, Kanādas, Nīderlandes,
Norvēģijas, Somijas, Zviedrijas un UNDP finansiālu atbalstu.

LIDIJA	Bet kāds tomēr šo zīmīti ienesa policijā?
ILZE	Protams. Bet par to domāsim vēlāk. Svarīgākais ir zīmītes saturs. Un tajā bija teikts, ka šodien kādā no tirgus spīķeriem būs divu mafijas grupējumu tikšanās.
LIDIJA	Cikos?
JURIS	Kurā no spīķeriem?
LIDIJA	Vai zini, kuri mafijas grupējumi satiekas? To taču ir diezgan daudz!
ILZE	Uz kuru jautājumu tagad lai atbildu? Kaut gan es tāpat nezinu atbildes ne uz vienu no tiem. Zīmītē nebija norādīts ne precīzs laiks, ne vieta, ne uzvārdu.
JURIS	Dīvaini. It kā vienlaikus cilvēks ir gribējis kaut ko pateikt un arī nepateikt.
LIDIJA	Varbūt viņš vienkārši pats neko vairāk nezina.
ILZE	Pietiks minēt! Ir aplenkti visi spīķeri. Tā kā neviens nekur neaizbēgs. Atliek tikai gaidīt.
LIDIJA	Un kā ir ar drošību? Tirgū ir tik daudz cilvēku!
ILZE	Spīķeru tuvumā cilvēku nav. Nepārtraukti ziņojam, ka šodien veicam spīķeru ugunsdrošības pārbaudi.
<i>Ieskrien kāds policists, noklaudz durvis.</i>	
POLICISTS	Ilze, viņi ir atrasti. 5. spīķerī policisti pamanīja kādu sen meklētu noziedznieku. Viņu tur aizdomās par piederību Spīcā mafijas grupai.
ILZE	Paldies.
<i>Zvana telefons.</i>	
ILZE	Ilze klausās. ļoti labi! Esiet uzmanīgi! Nesasteidziet! Galvenais — ļoti uzmanīgi.
JURIS	Vai jau sākas?
LIDIJA	Mēs gribētu būt tuvāk notikuma vietai.
ILZE	Nedrīkst! Man jādomā par jūsu drošību. Labi, ejam!
<i>Noklaudz durvis. Visi aizskrien.</i>	
ILZE	Juri, Lidija, sēdieties mašīnā!
LIDIJA	Vai tu nebrauksi kopā ar mums?
ILZE	Nē, es došos kopā ar otro grupu.
<i>Klaudz mašīnas durvis, bremzes. Automašīna aizbrauc.</i>	
<i>Visi ir aizbraukuši uz notikuma vietu. Ilze pieskrien pie mašīnas, kur atrodas Lidija un Juris.</i>	
ILZE	Mēs esam atbraukuši. Tikšanās ir šeit, šīs noliktavas telpās.

LIDIJA	Kas tagad notiks?
JURIS	Kāpsim ārā no mašīnas!
ILZE	Nē, jūs palikstiet mašīnā.
JURIS	Bet, Ilze, mums jābūt notikumu centrā.
ILZE	Juri, tā ir ļoti nopietna lieta. Šie cilvēki nejoko. Viņi pretošies. Tas var būt jums bistami.
LIDIJA	Un tev? Vai tev tas nav bistami?
ILZE	Tas ir mans darbs. Un tāpēc jūs palieciet mašīnā, bet es eju pie grupas. Tiksimies, kad viiss būs beidzies.
	<i>Ilze aiziet.</i>
JURIS	Es nu gan nepalikšu šeit, mašīnā.
	<i>Pēkšņi atskan kliedzieni, šaušanas trokšņi, komandas, kaut kādi sprādzieni.</i>
LIDIJA	Juri, es nepalikšu te viena pati.
POLICISTS-	
ŠOFERIS	Neuztraucieties, Lidija, Juris nekur neies. Es viņu nelaižu.
JURIS	Labi, darīsim tā, kā teica Ilze.
	<i>Atkal cīņas troksnis. Tālumā atskan Ilzes balss skaļrunī.</i>
ILZE	Jūs esat aplenkti. Nav vērts pretoties. Tas ir bezjēdzīgi. Nāciet visi ārā! Lēni un pa vienam. Ar paceltām rokām.
LIDIJA	Laikam viņi ir saņemti ciet. Juri, kā tu domā?
JURIS	Lidija, viss ir beidzies. Tūlīt atnāks Ilze, un mēs uzzināsim pārejo.
LIDIJA	Juri, bet kur ir mūsu radioklausītāji? Mēs aizmiršām par viņiem šajā trakumā.
JURIS	Es domāju, ka radioklausītāji ir kopā ar mums. Bet tagad gan laiks atvadīties līdz nākamajai reizei.
LIDIJA	Varbūt vēl nevajadzētu atvadīties. Ja nu Ilze kaut ko interesantu pastāsta.
JURIS	Galvenais mums ir zināms — mafijas darboņi ir notverti. Nekavēsim velti radioklausītāju laiku. Uz redzēšanos!
LIDIJA	Uz redzēšanos, mūsu radioklausītāji!

2. daļa

JURIS	(ēzdams) Lidija, vēl nesāc raidījumu! Man ir pilna mute.
LIDIJA	Par vēlu. Mūsu balsis jau dzird gandrīz katrā mājā.

- JURIS Lidija! Tu esi ieslēgusi mikrofonus. Tu ...tu nu gan esi ...
LIDIJA Cienījamie radioklausītāji, Juris būs kopā ar mums pēc maza brītiņa, bet es ... (*nevar tālāk parunāt, jo nāk smiekli*).
- JURIS Labrīt! Sākam mūsu raidījumu "Rīgas detektīvs". Man gan jāatvainojas radioklausītāju priekšā par Lidijas uzvedību.
LIDIJA Juri, par ko tu esi tik dusmīgs?
JURIS Man nekādi joki nav prātā.
LIDIJA Vai tu man beidzot nepastāstītu, kas īsti ir noticis?
JURIS Mums jāvada raidījums, nevis jārunā par savām nepatikšānām.
LIDIJA Tā nu gan nav pareizi. Tu esi dzīvs cilvēks ar savām problēmām. Es un, domāju, arī radioklausītāji būs priecīgi, ja varēs tev palīdzēt. Es jautāšu, bet tu atbildi!
JURIS Ja varēšu.
LIDIJA Vispirms pastāsti, kā tu jūties? Es redzēju, ka tu esi dusmīgs, neiecietīgs, nerunīgs.
JURIS Es jūtos briesmīgi. Nu ko lai vēl saku — draņķīgi jūtos. Dusmas pašam uz sevi un visu pasauli.
LIDIJA Kāpēc? Kāds tam ir iemesls? Kas ir vainīgs?
JURIS Vainīgs esmu es pats. Iemesls ir tāds, ka neesmu nokārtojis trīs eksāmenus augstskolā.
LIDIJA Juri, bet ko tad tu darīji sesijas laikā? Tu taču, ja nemaldoš, paņēmi atvaļinājumu uz nedēļu!
JURIS Domāju, ka mācišos, bet ...
LIDIJA Saprotu. Mācībām neatlika laika.
JURIS Kā lai tev paskaidro?
LIDIJA Juri, tev nav jātaisnojas. Dzīvē visādi gadās.
JURIS Nē, nē — es gribu paskaidrot. Uz pirmo eksāmenu aizgāju nesagatavojies. Skaidrs, ka izkritu. Uz otro eksāmenu nezināju divas, trīs bijetes, izvilku divdesmit trešo — to kuru nezināju.
LIDIJA Un kas bija ar trešo eksāmenu?
JURIS Uz trešo eksāmenu es vienkārši neaizgāju.
LIDIJA Juri! Tēv nu gan izdevās mani pārsteigt. Vai tu biji slims?
JURIS Redzi nu! Es tev izstāstīju, bet tu atkal smejies. Un droši vien radioklausītāji dara tāpat.
LIDIJA Juri, nē! Piedod! Es vairs nesmiešos. Bet no tevis gan es negaidīju šādu rīcību.
JURIS Es jau arī nekad nebiju domājis, ka varētu tā rīkoties.
LIDIJA Juri, katram cilvēkam kādreiz neveicas, kaut kas noiet greizi. Nepārdzīvo tik ļoti! To visu jau vēl var labot!

- JURIS Jā, es jau sarunāju ar pasniedzējiem laiku, kad kārtošu eksāmenus.
- LIDIJA Redzi nu! Tu visu jau esi izdarijis lietas labā. Radioklausītāji, man liekas, ka Jurim viss būs labi un eksāmenus viņš noteikti noliks. Vai tu joprojām esi dusmīgs?
- JURIS Tagad es esmu mierīgs.
- LIDIJA Dusmīgs, neiecietīgs, nerunīgs. Bet tagad mierīgs.
- JURIS Man liekas, ka tu gribi parunāt par tiem vārdiem, kuri norāda uz īpatnībām.
- LIDIJA Jā, šie īpašības vārdi ir viegli atpazīstami. Centīgs, drosmīgs, laimīgs.
- JURIS Visiem vienādas izskāņas!
- LIDIJA Un galvenais — tos ir ļoti viegli darināt — drosme — dusmīgs, laime — laimīgs, dusmas — dusmīgs.
- JURIS Es vairs neesmu dusmīgs. Mums arī nav laika vairs runāt par manu noskaņojumu, jo ir jābrauc uz policijas pārvaldi pie Ilzes.
- LIDIJA Ko tad tu neko nesaki?
- JURIS Bet tu un jūs, radioklausītāji, bijāt uztraukušies un gribējāt dzirdēt, kas ar mani noticis.
- LIDIJA Tagad mēs to zinām.
- JURIS Un tāpēc varam doties uz pārvaldi.
- LIDIJA Tiksimies, mīlie radioklausītāji, pārvaldē.
- JURIS 2.stāvā, 24.istabā.
- LIDIJA Pie Ilzes Vālodzes.
- Mašīnu troksnis, bremzes, iestādes trokšņi, durvju aizcīršana. Ilzes kabinetā notiek saruna.*
- LIDIJA Šausmas! Ilze, kā tev nebija bail?
- ILZE Un pēkšņi es redzu, ka viņš vēl izrauj pistoli.
- LIDIJA Nē, nestāsti tālāk!
- JURIS Lidija, nomierinies! Ilze taču ir kopā ar mums, un viņai nekas nav noticis.
- LIDIJA Labi, stāsti līdz galam!
- ILZE Man liekas, ka radioklausītāji arī ir klāt un ...
- JURIS Pašā laikā, jo Ilze ar savu stāstījumu ir galā!
- Zvana telefons.*

- ILZE Hallo, Ilze Vālodze pie telefona. Jā, tūlīt būšu.
LIDIJA Vai tu skrien prom?
ILZE Jā, priekšnieks izsauc. Kaut kas ir noticis. Gaidiet! Drīz būšu.
- Ilze aiziet.*
- JURIS Ko lai darām?
LIDIJA Pastāsti radioklausītājiem par Ilzes briesmīgajiem piedzi-vojumiem.
JURIS Nekā jau tik briesmīga tur nebija.
LIDIJA Bija gan! Un Ilze ir īsta drosminiece. Kad viņas grupa aplenca noziedzniekus, kas bija paslēpušies vienā no tirgus spīķeriem, viens no mafijas darboņiem gandrīz nošāva Ilzi.
JURIS Lidija, viņš tikai izrāva pistoli no kabatas.
LIDIJA Tikai ...? Ilzei bija labāka reakcija, un viņa sašāva noziedznieku. Bet tālāko vīna nepaspēja izstāstīt.
JURIS Tu jau dzirdēji — bija vēl viens ar pistoli.
LIDIJA Droši vien arī ar viņu Ilze tika galā. Va-ro-ne!
- Noklaudz durvis. Ieskrien Ilze.*
- ILZE Lidija, Juri, mēs dodamies uz Liepupes stadionu. Tur ir notikusi apšaude. Ievainots kāds cilvēks.
JURIS Vai motīvi ir zināmi?
ILZE Liekas, ka kāds ir mēģinājis bēgt no vajātājiem. Lode ir skārusi plecu, bet viņš nav braucis uz slimnīcu, un pieprasījis tikšanos ar policijas pārstāvjiem.
LIDIJA Radioklausītāji, vai dzirdējāt? Mēs dodamies uz Liepupes stadionu. Nekavējieties! Ceļš ir diezgan tāls.
- Celā. Tramvajs, trolejbuss. Stadions. Pie ieejas jau redzam Ilzi, Lidiju un Juri, kuri iepazīstina dežurantu ar saviem dokumentiem. Tad viņi skriešus dodas uz administrācijas ēku un pēc tam dodas uz telpu, kurā atrodas ievainotais cilvēks. Šajā telpā tomēr ir tikai policists.*
- ILZE Labdien! Esmu izmeklētāja Ilze Vālodze. Kur ir ievainotais?
POLICISTS Par vēlu. Viņa vairs nav.
ILZE Kā nav? Vai viņu kāds nolaupīja?
POLICISTS Diemžēl es nezinu.
ILZE Un ko jūs zināt?
POLICISTS Es viņu apsargāju, bet ārā atskanēja šāvieni un es izskrēju no ēkas. Kad atgriezos, te vairs neviena nebija.
JURIS Vai te ir divas izejas?

- POLICISTS Es nezinu.
- ILZE Loti izsmēļoša un galvenais — pilnīgi noteikta atbilde.
- LIDIJA Vai dosimies meklēt šo divaino ievainoto?
- ILZE Nē. Vispirms jāuzzina, kas ir noticis.
- JURIS Bet kā?
- POLICISTS Es zinu.
- ILZE Negaidīts pārsteigums.
- LIDIJA Un ko jūs īsti zināt?
- POLICISTS Stadionā bija treniņš. Laikam vieglatlētiem.
- ILZE Cik cilvēku tur bija?
- POLICISTS Ap 50.
- LIDIJA Un tālāk?
- POLICISTS Pēkšņi tribīnēs parādījās cilvēks, viņam pakaļ skreja četri vīri.
- JURIS Viņi šāva arī?
- POLICISTS Sākumā nē! Bet tad viens izšāva un ievainoja bēgli.
- ILZE Kā tad viņš varēja aizbēgt?
- POLICISTS Ievainotais paslēpās administrācijas telpā. Mēs viņu tur atradām — gandriz bez samaņas, ievainotu plecā.
- ILZE Kāpēc neizsaucāt ātro palīdzību?
- POLICISTS Šis cilvēks gribēja tikties ar policiju.
- LIDIJA Dīvaini. Sākumā viņš gribēja tikties ar policiju, bet pēc tam aizbēga. Nekādas loģikas.
- JURIS Varbūt viņš neaizbēga, bet gan šo nelaimīgo cilvēku nolaupija.
- LIDIJA Varbūt viņš ir jau nogalināts?
- ILZE To mēs vēl nezinām, bet skaidrs ir viens — ārpusē šaušana bija nepieciešama, lai novērstu policista uzmanību.
- POLICISTS To es nevarēju zināt.
- ILZE Jūs nedrīkstējāt atstāt posteni. Jums bija jāizsauc ātrā palīdzība.
- LIDIJA Tas jums bija jāzina.
- JURIS Jūs vismaz varējāt uzzināt, kā sauc šo cilvēku, kas viņš ir.
- POLICISTS Bet es to arī izdarīju. Es pierakstīju ziņas par viņu.
- Ārā šausmīgs troksnis, atkal skan kliedzieni, šāvieni.*
- ILZE Palieciet šeit, Lidija un Juri! Mēs ar kolēgi uzzināsim, kas tur īsti notiek.
- LIDIJA Juri, man ir tāda sajūta, ka visapkārt ir tikai noziedznieki, šaušanās, pakaļdzīšanās.
- JURIS Jā, pagājušajā gadā tik briesmīgi notikumi kaut kā negadījās. Tikai viens — Mežagaiļa noslēpumainā pazušana.

- LIDIJA Gribas cerēt, ka viņš tomēr ir dzīvs.
 JURIS Bet tik ilgi par viņu nav nekādu ziņu.
 LIDIJA Viņš bija labs izmeklētājs — drosmīgs, centīgs, neuzpērkams.
 JURIS Jā, viņam piemita tādas īpašības, kā godigums un taisnīgums.
 LIDIJA Ko mēs te runājam kā negudri — it kā Mežagailis jau būtu miris.
 JURIS Lidija, ir pagājis diezgan ilgs laiks un ziņu nav nekādu.
 LIDIJA Jā, Juri, nekādu. Tāpēc mēs vēl varam cerēt.
- Dzirdamas balsis.*
- JURIS Kādu noķērāt?
 ILZE Nē! Visi aizbēga.
 POLICISTS Tie noziedznieki nav ar pliku roku ņemami.
 ILZE Labi, pietiks te sēdēt! Braucam uz pārvaldi!
 JURIS Ilze! Ievāc ziņas par šo cilvēku, kurš tik noslēpumaini pazuda.
 ILZE Ak, jā! Kā viņu sauca?
 POLICISTS Jānis Mežagailis.
 VISI TRĪS Ko?
 ILZE Ko jūs teicāt?
 JURIS Vai jūs nekļūdāties? Jūs esat pārliecināts — Jānis Mežagailis?
 LIDIJA Ko es teicu — izmeklētājs ir dzīvs!

3. daļa

- JURIS Labrīt, radioklausītāji!
 LIDIJA Labrīt!
 JURIS Pie mums šorīt studijā būs ciemiņš ...
- Atskan dziesma .*
- JURIS Lidija, šī dziesma šajā vietā netika paredzēta. Pēdējā laikā tu viena pati kaut ko izdomā, un es kļūstu par muļķi.
 LIDIJA Bet tu vienmēr steidzies visu izstāstīt. Nav interesanti un ir garlaicīgi.
 JURIS Es nesteidzos. Es ļoti priecājos, es vienkārši esmu laimīgs, ka atkal ...
 LIDIJA Juris ir priecīgs, ka atkal var būt kopā ar mani. Paldies, Juri! Arī man nav nekas pretī strādāt kopā ar tevi.

- JURIS Es neesmu priecīgs strādāt kopā ar tevi, es ... es esmu dusmīgs ..., nelaimīgs ..., satriekts. Man pietiek! Es strādāšu atsevišķi.
- LIDIJA *Aizcēertas durvis.*
- LIDIJA Aizgāja ... Ko nu lai dara?
- LIDIJA *Zvana telefons.*
- LIDIJA Studija. Jā, tā esmu es — Lidija. Nē, mēs vēl neko nepateicām. Nebūs? Kāpēc? Atkal pazudis? Tūlit būsu pie tevis.
- LIDIJA *Ilzes kabinets. Ātri ieskrien Lidija.*
- LIDIJA Ilze, viena minūte un es jau esmu pie tevis.
- ILZE Lidija, Mežagailis neieradīsies pie jums studijā. Viņš šorit aizbēga no slimnīcas.
- LIDIJA Aizbēga? Varbūt viņu atkal nolaupīja?
- ILZE Nē. Viņš atstāja uz gultas zīmīti: "Neuztraucieties! Būšu pēc pāris dienām."
- LIDIJA Tātad tu neko vairāk nezini?
- ILZE Nē.
- LIDIJA Bet ko izmeklētājs Mežagailis stāstīja pirms aizbēgšanas — vakar, aizvakar?
- Darbiba notiek studijā.*
- JURIS Mīlie radioklausītāji, piedodiet, ka iznāca tik nelāgi. Jūtos slīkti, jo studijā esmu viens pats — Lidija ir aizgājusi. Bet es turpināšu, jo drīz mums jāsagaida raidījuma viesis — izmeklētājs Mežagailis. Jā, jā — jūs nepārklausījāties. Izmeklētājs beidzot ir atradies. Aizvakar Mežagailis ieradies policijas pārvaldē. Izmeklētājs ir ievainots plecā, novārdzis, tāpēc viņu tūlit pat aizveda uz slimnīcu. Bet vakar zvanīja Ilze. Jānis Mežagailis jūtoties labi, tāpēc šodien varēšot ierasties uz raidījumu.
- Atkal kabinetā pie Ilzes.*
- LIDIJA Ilze, vai tiešām Mežagailis nepaskaidroja, kāpēc pazuda, kāpēc tik ilgi nedeva par sevi nekādu ziņu?
- ILZE Pašu galveno jau uzzināju.
- LIDIJA Ilze, es arī gribu zināt. Īsumā pastāsti!
- ILZE Īsi nesanāks, tas ir garš un sarežģīts stāsts.
- LIDIJA Lūdzu ... Vismaz pāris vilcienos.
- ILZE Jānis tika uz pēdām kādam mafijas grupējumam un nokļuva pie viņiem...

- LIDIJA Un visu šo laiku bija pie viņiem?
 ILZE Jā. Atceries notikumu tirgū?
- LIDIJA Protams, pirmoreiz mūžā biju tik pamatīgi nobijusies.
 ILZE Zīmīti par mafijas grupējumu tikšanos toreiz atsūtīja Mežagailis.
- LIDIJA Kāpēc Jānis jau toreiz pats neatnāca uz pārvaldi?
 ILZE Gribēja, bet nevarēja. Mafija īsi pirms tikšanās bija atklājusi, kas Mežagailis ir patiesībā, un stingri viņu apsargāja.
- LIDIJA Bet viņam taču izdevās aizbēgt.
 ILZE Jā, apšaudes laikā viņš paspēja nozust, bet noziedznieki to-mēr atkal nokļuva viņam uz pēdām.
- LIDIJA Stadionā ...
 ILZE Tu jau visu zini ...
- LIDIJA Nē, nē, stāsti tālāk!
 ILZE Tas arī ir viss. Mežagailis mūs informēja par visu — adreses, tikšanās vietas, uzvārdi — visa nepieciešamā informācija.
- LIDIJA Kur viņš varētu būt? Laikam jau tomēr visu viņš neizstāstīja.
 ILZE Kāpēc? Kāds iemesls varētu būt šādai noslēpumainībai?
- LIDIJA Tu taču pazīsti savu kolēģi. Viņš vienmēr grib būt pirmais.
 ILZE Bet slēpt faktus, kavēt izmeklēšanu — nē, tam es tomēr neticu.
- LIDIJA Jā, protams, es jau arī tā nedomāju. Labāk piezvanīsim Jurim.
- Atskan telefona zvans.*
- JURIS Radiostudija, Juris pie telefona ...Lidija!
 LIDIJA Juri, vai tu joprojām dusmojies?
 JURIS Nē, es nedusmojos. Es strādāju. Es ...
 LIDIJA Tu kaut ko slēp no manis?
 JURIS Nē ..., es vienkārši nemu vērā tavus norādījumus — es ne-steidzos, es gribu, lai ir interesanti un nav garlaicīgi. Atā! Tiksīmies studijā!
- LIDIJA Juri, nenoliec klausuli!
- Noliek klausuli.*
- ILZE Kas ir noticeis, Lidija?
 LIDIJA Pagaidām nezinu, tāpēc braucam uz studiju!
 ILZE Es nebraukšu, jo man jāsameklē Mežagailis. Es uztraucos par viņu.
 LIDIJA Ilze, man liekas, Juris kaut ko zina par visu šo lietu. Brau-cam!

- ILZE   Labi!
- JURIS   Cienījamie radioklausītāji! Beidzot mūsu ciemiņš ir klāt. Un šo cilvēku jūs visi ļoti sen un labi pazīstat. Tas ir izmeklētājs Jānis Mežagailis.
- MEŽAGAILIS   Juri, izklausās, ka es esmu pats prezidents.
- JURIS   Neviens prezidents gan vēl nav nozudis uz pāris mēnešiem, lai tik brīnumaini atkal atgrieztos.
- MEŽAGAILIS   Jā, piedzīvojis pa šiem mēnešiem esmu daudz.
- JURIS   Pastāsti man un klausītājiem, kas tad notika ar tevi šajos piecos mēnešos!
- MEŽAGAILIS   Es nokļuvu uz pēdām kādai lielai noziedznieku bandai un nolēmu ieklūt viņu vidū.
- JURIS   Kāpēc?
- MEŽAGAILIS   Lai izpētītu viņu sakarus un vēlāk viņus aizturētu.
- JURIS   Vai viss izdevās?
- MEŽAGAILIS   Gandrīz viss. Es ieguvu viņu uzticību un drīkstēju piedalīties lielajā saietā, tā ir daudzu grupējumu tikšanās.
- JURIS   Tas notika tirgū — kādā spīķerī.
- MEŽAGAILIS   Jā. Mani atklāja, jo viens no noziedzniekiem mani pazina. Bet policijas uzbrukuma laikā man izdevās aizbēgt.
- JURIS   Pārējo, cienījamie radioklausītāji, mēs jau zinām. Stadionā izmeklētāju vajāja noziedznieki.
- MEŽAGAILIS   Tāpēc es arī aizbēgu, lai gan biju ievainots. Es baidījos, ka mani var nošaut.
- Ar troksni atveras durvis, ieskrien Ilze un Lidija.*
- ILZE   Jāni, kā tu te gadījies?
- LIDIJA   Juri, kāpēc tu man nepateici?
- JURIS   Ko tad? Tu taču zināji, ka izmeklētājs Mežagailis šodien būs mūsu ciemiņš.
- ILZE   Jāni, kas tie par jokiem? Tu aizbēdz no slimnīcas, atstāj kaut kādu muļķigu zīmīti.
- MEŽAGAILIS   Kādu zīmīti? Es neesmu rakstījis nekādu zīmīti.
- ILZE   Nu vai zini! Man tas jau ir apnicis. Lūdzu, te tā būs. Melns uz balta rakstīts: "Neuztraucieties! Būšu pēc pāris dienām."
- LIDIJA   Es varu apliecināt, ka tas ir izmeklētāja rokraksts.
- JURIS   Parādiet arī man šo pierādījumu.
- ILZE   Lūdzu!
- JURIS   Jā, tas ir tavš rokraksts, Jāni!
- ILZE   Es tomēr gribu dzirdēt izskaidrojumu.
- LIDIJA   Jāni, es mirstu nost aiz ziņkārības. Uz kurieni jūs šodien devāties?

MEŽAGAILIS Uz studiju — kā bija norunāts. Nekur citur es neesmu bijis.
ILZE Bet zīmīte!
MEŽAGAILIS Varbūt es varu apskatīt šo zīmīti?
ILZE Lūdzu.
MEŽAGAILIS Rokraksts ir mans ...
ILZE Es zinu.
MEŽAGAILIS Es esmu to rakstījis.
ILZE Brīnišķīgi.
MEŽAGAILIS Es esmu to rakstījis, bet sen — pirms pieciem mēnešiem.
LIDIJA Kad?
MEŽAGAILIS Es to uzrakstīju, pirms nozudu, bet laikam neuzmanības dēļ iebāzu atpakaļ makā. Biju to aizmirsis.
ILZE Un kā tā gadījās slimnīcā uz gultas?
MEŽAGAILIS Šodien pārskatīju maku. Laikam būs izkritusi.
LIDIJA Neticami! Es nespēju noticet, ka viss ir tik vienkārši un ģeniāli.
ILZE Man jāpiezvana.
MEŽAGAILIS Uz kurieni tu zvanīsi?
ILZE Uz policiju.
MEŽAGAILIS Kas atkal ir noticedis?
ILZE Nekas. Tikai pateikšu, lai policijas vienības pārtrauc operāciju.
MEŽAGAILIS Kādu operāciju?
ILZE Izmeklētāja Mežagaiļa meklēšanu.
JURIS Ilze, Lidija, Jānis beidzot ir atgriezies. Mēs visi esam kopā.
LIDIJA Es esmu laimīga, ka tu esi atgriezies.
MEŽAGAILIS Mani miljē draugi, es priecājos, ka atkal esmu kopā ar jums.

12. notikums

Pazudušie dokumenti

Valdības namā pazūd svarīgi dokumenti. Tā ir slepenu dokumentu pakete par naftas urbumiem. Izrādās, ka dokumenti neatradās seifā. No rīta nodaļas vadītājs Bērziņš strādāja ar tiem, bet pēc tam viņš dokumentus ielika rakstāmgalda atvilktnē, jo nāca apmeklētāji. Pie Bērziņa ieradās cilvēki no Ārlietu ministrijas, no Naftas pētniecības centra, kā arī naftas kompāniju "Baltijas nafta" un "Melnais zelts" pārstāvji. Bērziņš vairākkārt pie sevis kabinetā aicināja savu sekretāri Lieni. Uz brīdi kabinetā bija ienācis Bērziņa vietnieks Lapsa. Atklājas, ka Bērziņš gandrīz 40 minūtes neatradās savā kabinetā. Viņš bija aizgājis satikties ar ministra kundzi.

Dokumenti vēl nav atrasti, un par nodaļas vadītāju kļūst Lapsa. Vai viņš bija tas, kurš paņēma dokumentus?

Bērziņa kungs

Lapsas kungs

Sekretāre Liene

Dāma no Ārlietu
ministrijas

1. daļa

- JURIS Dārgie radioklausītāji, labdien!
- Fonā dzirdama mašīnas rūkoņa un attālināts ielas troksnis.*
- LIDIJA Mēs esam celā uz valdības namu.
- JURIS Nepriecājieties, valdības sēdē mēs nepiedalīsimies.
- LIDIJA Jā, diemžēl... Tur mēs neesam aicināti piedalīties.
- JURIS Bet mēs piedalīsimies notikuma izmeklēšanā. Vai tad tas tevi, Lida, neinteresē?
- LIDIJA Kāpēc ne, interesē! Paldies Mežagaila kungam! Viņš mūs uzaicināja.
- JURIS Tā, esam klāt. Kāp ārā, Lida!
- Klaudz mašīnas durvis.*
- LIDIJA Mūsu klausītāji, pašreiz mēs ieejam pa lielajām durvīm... uzrādām caurlaides.
- JURIS Un tūlit viss sāksies.
- Kabinetā.*
- BĒRZINŠ Mežagaila kungs, palīdziet! Šausmīgs notikums...
- MEŽAGAILIS Vai nu ir tik šausmīgs. Par laimi nav ne asiņu, ne līķu.
- BĒRZINŠ Mani atbrīvos no darba... Ir pazuduši svarīgi dokumenti.
- ILZE Kas tie tādi par dokumentiem?
- BĒRZINŠ Nē, nē, to es nevaru teikt. Dokumenti ir slepeni.
- MEŽAGAILIS Tā tas neies cauri. Ja mēs nezinām, kas par lietu, neko nevaram palīdzēt.
- ILZE Bērziņa kungs, jums taču jāsaprot. Kā var meklēt to, par ko nekā nezina.
- BĒRZINŠ Šai lietai ir jābūt konfidenciālai. Ja mēs pieļausim informācijas noplūdi, būs vēl ļaunāk.
- MEŽAGAILIS Man ir jāzina, kādā virzienā meklēt. Vai dokumenti ir saistīti ar valsts aizsardzību?
- BĒRZINŠ Ko jūs! Man ar militāram lietām nav nekāda sakara.
- MEŽAGAILIS Labi, lai tā būtu. Ar ko tad galā dokumentiem ir saiks?
- BĒRZINŠ Ar ekonomiku. Ir pazudusi dokumentu pakete par naftas urbumiem.
- ILZE Vai, tā gan ir nopietna lieta! Valsts nākotne un uzplaukums...

- BĒRZINŠ Es varu pazaudēt darbu. Tāpēc ļoti lūdzu — meklējet ātrāk!
- MEŽAGAILIS Kur ir seifs?
- BĒRZINŠ Kāpēc jums vajadzīgs seifs?
- MEŽAGAILIS Kā kāpēc! Vai tad jums dokumenti neglabājas seifā?
- BĒRZINŠ Vispār jau dokumenti stāv seifā. Mums visas telpas ir drošas — ir taču signalizācija.
- MEŽAGAILIS No kurienes īsti dokumenti pazuda? Kur tie bija?
- BĒRZINŠ Es no rīta strādāju, un dokumenti man bija uz galda. Tad nāca apmeklētāji, un es dokumentus ieliku rakstāmgalda atvilktnē.
- ILZE Vai jums šodien bija daudz apmeklētāju?
- BĒRZINŠ Kādi pieci seši bija.
- MEŽAGAILIS Kas tie bija? Pastāstiet sīkāk par šiem apmeklētājiem!
- BĒRZINŠ Pie manis bija gan no Āriņu ministrijas, gan Naftas pētniecības centra darbinieki. Bet par viņiem es esmu drošs. Pašu cilvēki.
- MEŽAGAILIS Ā, par viņiem jūs esat drošs. Varbūt bija arī tādi apmeklētāji, par kuriem jūs nemaz tik drošs neesat?
- BĒRZINŠ Bail pat domāt par to. Tie bija divu naftas kompāniju — "Baltijas Nafta" un "Melnais zelts" pārstāvji.
- ILZE O-o, tās taču ir konkurējošas fīrmas. Ar kuru no tām jūs sadarbojaties?
- BĒRZINŠ Tas neattiecas uz lietu.
- MEŽAGAILIS Jā. Šīs firmas pārstāv dažādu valstu intereses.
- BĒRZINŠ Jums laikam ir aizdomas par ekonomisko spiegošanu.
- MEŽAGAILIS Nav nekāds brīnuma. Mūsdienās gaužām parasta lieta. Jums taču, Bērziņa kungs, pašam arī ir tādas aizdomas, vai ne?
- ILZE Te var iznākt starptautisks skandāls.
- BĒRZINŠ Nē, nē, lietu vajag atrisināt pēc iespējas ātrāk, klusi un mierīgi. Bez kādiem skandāliem.
- MEŽAGAILIS Tad jau redzēsim.
- ILZE Bērziņa kungs, iepriekš visu paredzēt nav iespējams.
- MEŽAGAILIS Starp citu, Bērziņ, vai pie jums kabinetā šodien nebija ienākuši vēl kādi citi cilvēki?
- BĒRZINŠ Kā nu ne — bija. Uz brīdi ienāca mans vietnieks Lapsas kungs. Es pats, protams, vairākkārt pie sevis aicināju savu sekretāri Lieni.
- MEŽAGAILIS Skaidrs. Un bija taču tā, ka jūs pats kādu laiku neatradāties savā kabinetā.
- BĒRZINŠ Ko jūs ar to domājat, Mežagaiļa kungs?
- MEŽAGAILIS Vai tad jūs gribat teikt, ka ne uz mirkli šorīt neizgājāt ārā no kabinetā?

- BĒRZINŠ Nu un tad! Izejot durvis automātiski aizcērtas.
- ILZE Redz, kā — visi staigā ar atslēgu kabatā.
- MEŽAGAILIS Un kur atrodas rezerves atslēga?
- BĒRZINŠ Pie Lienītes, protams. Vai mēs nevarētu sarunu pārtraukt uz kādu pusstundu? Man ir steidzami jāzvana.
- MEŽAGAILIS Kāpēc ne — lūdzu! Tikai pasakiet, lai pie mums ienāk jūsu sekretāre.
- ILZE Aizgāja. Paklau, Jāni, varbūt viņš pats ir vainīgs? Vienkārši nēma un par lielu naudu pārdeva dokumentus.
- MEŽAGAILIS Žini, Ilze, tāda versija var būt. Ir pietiekami daudz cilvēku, kas par naudu ir gatavi uz visu.
- Veras durvis un klaudz smaili papēdīši.*
- LIENE Vai kas sliks? Bērziņa kungs aizgāja tāds bēdīgs.
- MEŽAGAILIS Kas gan te var būt priecīgs, ja pie jums pazūd valstiski svarīgi papīri.
- LIENE Mums nekad nekas nav pazudis.
- ILZE Bet nu taču tas ir noticis. No rīta Bērziņš vēl strādāja ar dokumentiem, bet tagad to vairs nav.
- LIENE Šorit bija atkal atnākusi dāmīte no Ārlietu ministrijas. Nemaz vairs nav miera no tās kundzītes.
- MEŽAGAILIS Jums laikam, Lienīt, viņa diez ko nepatīk?
- LIENE Kas tur var patīkt! Apkārusies ar zeltu, lielīga. Riebj skatīties.
- MEŽAGAILIS Kā tad šorīt īsti bija? Vai Bērziņš bija kaut kur aizgājis? Vai viņš ilgi neatradās savā kabinetā?
- LIENE Kā parasti. Kad atnāk ministra kundze, viņi vienmēr kaut kur aiziet. Šorīt viņš bija projām gandrīz 40 minūtes. Ivars... Bērziņš nesaprobt, kas tā par sievieti.
- Radiostudijā.*
- JURIS Pavisam negaidīts notikumu pavērsiens.
- LIDIJA Es galīgi vairs neko nesaprobu.
- JURIS Jā, nav ne jausmas, kur ir dokumenti.
- LIDIJA Mežagailis vienbrīd teica: "Skaidrs". Man gan liekas, ka nekas nav skaidrs.
- JURIS Man tev ir jāpiekrīt: nekas nav droši zināms.
- LIDIJA Nekas, neviens — neviens neko nezina. Lūk, cik daudz vārdu ar "ne-!"
- JURIS Atcerēsimies! Piemēram, Mežagailis teica: "Par laimi nav ne asiņu, ne līķu".

- LIDIJA Vai cits piemērs: "Manam brālim diemžēl nav ne mājas ne mašīnas."
- JURIS Toties tev ir viss, kas vajadzīgs cilvēkam: gan ģimene, gan māja, gan automašīna. Starp citu latviešu valodā lieto gan "ne — ne", gan "ir — ir".
- LIDIJA Jā ... Filmu nāca skatīties ir jauni, ir veci. Juri, man tomēr liekas, ka parasti saka: nāca gan jauni, gan veci.
- JURIS Tev taisnība, Lida. "Ir — ir" lieto reti. Latviešu valodā var arī teikt: filmu nāca skatīties kā gados jauni, tā veci cilvēki.
- LIDIJA Tātad salīdzināsim, piemēram, priecājas visi — gan meitenes, gan puiši. Vai cits variants: priecājas visi — kā puiši, tā meitenes.
- JURIS Savukārt pretējā gadījumā saka: neviens nepriecājas — ne meitenes ne zēni.
- LIDIJA Nu gan mums ir laiks atvadīties!
- JURIS Ar Bērziņu un mūsu detektīviem mēs tiksimies atkal nākamreiz.
- LIDIJA Visu labu jums, mūsu klausītāji!

2. daļa

- LIDIJA Mūsu klausītāji, jūs esat ieslēguši savus radioaparātus un klausāties mūs. Paldies jums par to!
- JURIS Mēs šodien kopā ar detektīviem turpināsim meklēt pazudušos dokumentus.
- LIDIJA Mūsu detektīvi ir Jānis Mežagailis un Ilze Vālodze.
Skan ieraksts.
- MEŽAGAILIS Ko jūs, Lapsas kungs, varat teikt par pazudušajiem dokumentiem?
- LAPSA Dokumenti ir ļoti svarīgi, konfidenciāli. Ko gan citu es vēlu varu teikt?
- MEŽAGAILIS Man vajag zināt, vai jūs esat informēts par dokumentu saturu.
- LAPSA Vispārīgos vilcienos, protams, jā. Taču ar šiem dokumentiem strādāja Bērziņš.
- ILZE Kādi ir jūsu darba pienākumi?
- LAPSA Jūs jau droši vien zināt, ka esmu Bērziņa vietnieks.
- ILZE Jūs esat asprātīgs. Un tomēr — kādi ir Bērziņa vietnieka uzdevumi?

- LAPSA Ja nu jūs tas tik ļoti interesē, varu pateikt. Manā pārziņā ir līgumi par gāzi. Tīkai gāze un nekādas naftas.
- MEŽAGAILIS Kā tika glabāti pazudušie dokumenti?
- LAPSA Seifā. Tiem vajadzēja būt seifā. Bet...
- MEŽAGAILIS Kas par bet?
- LAPSA Bērziņš nav pedantisks.
- ILZE Kā jūs to domājat?
- LAPSA Viņš tik stingri neievēro, kur kas ir jāglabā.
- MEŽAGAILIS Jums liekas, ka dokumenti nemaz nebija seifā.
- LAPSA Pilnīgi iespējams.
- MEŽAGAILIS Kāpēc jūs tā domājat?
- LAPSA Bērziņam patīk, ka viss ir uz galda, turpat tuvumā. Kā saka, pa rokai. Viņš uzticas cilvēkiem.
- ILZE Kā tad tā — atbildīgs darbinieks, strādā ar ļoti svarīgiem, slepeniem dokumentiem un nav piesardzīgs?! Dīvaini...
- LAPSA Varbūt Bērziņa kungam tas haoss uz galda radīts speciāli, lai novērstu uzmanību.
- MEŽAGAILIS Interesanta versija.
- ILZE Ar kuru no naftas kompānijām Bērziņam ir visciešākie sakari?
- LAPSA Viņš sadarbojas ar visiem. Nafta, tā taču ir nauda.
- MEŽAGAILIS Kā galu galā ir — vai Bērziņš sadarbojas ar firmām, ar dažādām kompānijām valsts vai savās interesēs?
- LAPSA Viss notiek, protams, tautas... Latvijas interesēs. Taču arī priekšniekam ir jādzīvo. Vai valdības ierēdnis lai staigā noskrandis?
- ILZE Tātad iznāk, ka jūsu priekšnieks ir korumpēts. Un to jūs visu pasakāt tik mierīgi!
- LAPSA Ko pasaku? Es neko nesaku un negribu teikt. Un es neko nezinu. Varbūt jūs būtu tik laipni un atlautu man iet strādāt?
- MEŽAGAILIS Lūdz! Patiešām varbūt no tā būs lielāka jēga.
- LAPSA Lai jums veicas.
- ILZE Ľoti nepatīkams tips.
- MEŽAGAILIS Tādi tie klerki ir. Iedomājas, ka viss viņiem atļauts.
- LIENE Vai drīkstu ienākt?
- ILZE Jā, Liene, nāciet tik iekšā!
- LIENE Varbūt traucēju?
- MEŽAGAILIS Nekas, nekas. Sakiet droši, kas uz sirds.
- LIENE Bērziņš ir godīgs cilvēks. Viņš neņem.
- MEŽAGAILIS Neņem?!
- LIENE Bērziņš neņem kukuļus. Es zinu.
- ILZE Kā jūs to zināt?

- LIENE Tagad tauta kliedz, ka visi nem kukuļus, visi ir korumpēti.
Tā nav! Dot gan visi grib... visiem kaut ko vajag.
- MEŽAGAILIS Ko jums, Lienīt, dod?
- LIENE Ko nu man... kādu ziediņu, smaržu pudelīti.
- MEŽAGAILIS Cik lielas summas piedāvā Bērziņam?
- LIENE Ko jūs! Par naudu es neko nezinu. Taču, tikko viņš sāka būvēt māju, sāka zvanīt no veikalim.
- MEŽAGAILIS Nu un? Piedāvā būvmateriālus?
- LIENE Piezvana un jautā: kad atvest virtuves mēbeles, kad atvest tualetes iekārtu? Kāds ir Bērziņa kungam pasūtījis un visu samaksājis.
- MEŽAGAILIS Jauki.
- ILZE Līdzīgi kā meitenēm, no blakus galdiņiem puiši sūta šampaņieša pudeles.
- LIENE Nē, Ivars, es atvainojos, Bērziņa kungs, no visa atteicās, neko viņš neņēma.
- MEŽAGAILIS Kā jūs varat būt tik pārliecināta?
- LIENE Es zinu.
- MEŽAGAILIS Tātad visi nem, tikai Bērziņš neņem.
- LIENE Jā, viņš nav pērkams. Viņš tikai strādā un strādā. Līdz vēlam vakaram, līdz melnai tumsai.
- Atskan klauvējieni pie durvīm.*
- LIENE Lūdzu, nāciet iekšā!
- BĒRZINŠ Piedodiet! Varbūt traucēju?
- ILZE Ko jūs, Bērziņa kungs! Šis taču ir jūsu kabinets. Mums jābūt pateicigiem, ka atļaujat to izmantot.
- BĒRZINŠ Cik nu ilgi vairs tas būs mans kabinets. Drīz cits te saimniekos.
- LIENE Tā nevar būt! Tādu cilvēku kā tevi... kā Bērziņa kungu nedrīkst tā vienkārši atlaist.
- BĒRZINŠ Beidz, Lienīt! Vai kādu maz tas interesē, ka esi bijis strādīgs, pašaizliedzīgs? Viss blēnas.
- MEŽAGAILIS Bērziņa kungs, jūs esat atbildīgs par jums uzticētiem dokumentiem. Tie pazuda te, jūsu kabinetā.
- BĒRZINŠ Un jūs, Mežagaiļa kungs? Kāda ir jūsu atbildība? Mēs cerējām — slavens detektīvs. Dokumenti drīz būs rokā. Nekā!
- MEŽAGAILIS Domā labāk pats par sevi un neaiztiec mani! Es savu darbu zinu.
- ILZE Nu, nu, zēni, tikai mieru!
- BĒRZINŠ Kāda jēga strādāt, ja nejaušības dēļ viss aiziet postā! Nav vērts būt godigam.

- MEŽAGAILIS Vai jums, Bērziņ, ir kādas rūpes par valsts interesēm? Pazu-
duši taču ir ļoti svarīgi dokumenti.
- BĒRZIŅŠ Ko jūs zināt par valsts interesēm!
- LIENE Kā tā var runāt! Mans priekšnieks domā par tautu un valsti
no rīta līdz vakaram.
- ILZE No malas gan izklausās, ka tautas kalps vairāk bēdājas par
savu krēslu un amatu.
- BĒRZIŅŠ Diemžēl tādu tēlu ir prese radīusi.
- MEŽAGAILIS Labāk runāsim par lietu. Dokumentu pazušanas dienā pie
jums bija vairāki apmeklētāji. Kādā jautājumā bija ieradu-
šies Ārietu ministrijas pārstāvji?
- LIENE Bija tikai viena kundze — Natali...
- BĒRZIŅŠ Klusē, tā nav tava darīšana! Mēs ar ministra kundzi ap-
spriedām, kā rikot grāmatas “Ekonomiskā augšupeja” pre-
zentāciju.
- MEŽAGAILIS Un kur jūs to 40 minūtes apspriedāt?
- BĒRZIŅŠ Ak to arī tu, Lienīt, paspēji pateikt...
- LIENE Piedod! Bet tā Natali, viņa tevi ir apbūrusi...
- Liene sāk raudāt un aizskrien.
Radiostudija.*
- JURIS Nav viegli ar sievietēm.
- LIDIJA Kāpēc? Vai tev nepatik strādāt kopā ar mani?
- JURIS Ko tu, Lida! Mēs esam kolēģi, kas labi saprotas. Taču tu
dzirdēji, kā iet Bērziņam.
- LIDIJA Nu jā ... nav viegli, ja darbs un intimās lietas sajaucas kopā.
- JURIS Lienītē domā, ka viņas priekšnieks ir godigs.
- LIDIJA Priekšniekiem ir jābūt godīgiem, bet ...
- JURIS Mūsu klausītāji, salīdzināsim: mēs esam pateicīgi vecākiem —
mums jābūt pateicīgiem.
- LIDIJA Vai cits piemērs: esmu priecīga, man jābūt priecīgai.
- JURIS Un vēl: Jānis ir slims. Rīt viņam noteikti ir jābūt veselam.
- LIDIJA Šodien dzirdējām interesantu vārdu — “asprātīgs” — asprā-
tīgs cilvēks, asprātīga atbilde.
- JURIS Vēl garāks ir vārds “pašaizliedzīgs”: pašaizliedzīga mīlestība.
- LIDIJA Pašaizliedzīgs — tas ir tāds, kas nedomā par sevi.
- JURIS Kur tādi ir? Mūsu klausītāji, vai jūs pazīstat kādu pašaizlie-
dzīgu cilvēku?
- LIDIJA Nu. Ar šādu jautājumu mēs varētu arī šodien beigt.
- JURIS Lai jums labi klājas un lai ap jums ir labi cilvēki!

3. daļa

- JURIS Esiet sveicināti, mūsu klausītāji!
LIDIJA Mēs atkal esam kopā, lai risinātu notikumu ar dokumentiem.
- JURIS Valdības namā ir pazuduši svarīgi dokumenti...
LIDIJA Slepni dokumenti.
- JURIS Pilnīgi pareizi. Ľoti slepeni un valstiski svarīgi dokumenti.
LIDIJA Ko tu, Juri, domā par šo negadījumu? Kuru no versijām tu atbalsti?
- JURIS Negadījums ... tas ir sliks notikums, nelaimīgs gadījums.
LIDIJA Salidzināsim, radioklausītāji: laime un nelaime, gadījums, negadījums.
- JURIS Un vēl: darbs — nedarbs, darīt nedarbus. Bērni reizēm dara blēnas un nedarbus.
- LIDIJA Nedienas vai nepatikšanas. Tātad atgriezīsimies pie nepatikšanām valdības namā. Kādi ir tavi uzskati?
- JURIS Iepriekšējie notikumi liek domāt, ka laikam nodalas vadītājs, pats priekšnieks Bērziņš ir vainīgs.
- LIDIJA Pilnīgi iespējams. Bērziņš nav bez vainas. Tomēr man ir tāda intuīcija, ka šoreiz Bērziņš ir tikai upuris.
- JURIS Tas viltnieks! Vai viņš varētu būt upuris? Grūti ticēt.
- LIDIJA Upuris citu spēlēs. Mēs tūlīt dzirdēsim, kas tur notiek.
- Skan ieraksts.*
- MEŽAGAILIS Apsveicu, Lapsas kungs! Tātad jūs te tagad esat priekšnieks.
LAPSA Jā, es esmu nodalas vadītājs.
- ILZE Un Bērziņš tad nu ir jūsu vietnieks.
- LAPSA Nedomāju vis. Tas nebūtu visai ērti. Tāpēc pagaidām šī vieta ir vēl brīva.
- MEŽAGAILIS Jūs esat priekšnieks, un nu sākas jūsu atbildība par pazudušajiem papīriem.
- LAPSA Nekas, viss būs kārtībā. Slepnie dienesti ir jau uz pēdām dokumentiem.
- ILZE Slepnie dienesti? Kāpēc? Šo lietu izmeklēt taču mēs bijām aicināti.
- MEŽAGAILIS Ilzei taisnība. Es prasu paskaidrojumus.
- LAPSA Jūs uzaicināja Bērziņš. Bet viņš te vairs nestrādā. Punkts.
- MEŽAGAILIS Pastāv zināma lietu uzsākšanas un nodošanas kārtība.

- ILZE Kāpēc mūs atstāj muļķa lomā? Kāpēc mēs netikām savlai-
cīgi informēti?
- LAPSA Nevajag satraukties velti. Jums bija dota iespēja meklēt do-
kumentus. Bet jūs tos neatradāt. Punkts.
- MEŽAGAILIS Jūs atbilstat savam uzvārdam: Lapsa paliek lapsa.
- LAPSA Nu un tad! Lapsa ir gudrs dzīvnieks.
- Ilze pieiet tuvāk pie galda.*
- ILZE Kas tad tas, Lapsas kungs?! Te taču ir mape ar uzrakstu
“Naftas...
- LAPSA *Paņem mapi un pārtrauc Ilzi.*
- Tā nav jūsu darīšana. Starp citu, tie ir pavisam citi doku-
menti.
- MEŽAGAILIS Pagaidet, pagaidiet! Tik vienkārši tas nemaz nav.
- LAPSA Nomierinieties!... pavisam vienkārši. Un vispār — man ir
jāstrādā. Tāpēc lieciet mani miera! Esiet tik laipni!
- MEŽAGAILIS Varbūt, Lapsas kungs, mums vēl iznāks satikties.
- LAPSA Detektīva kungs, vai tie ir draudi? Taču tie nav perspektīvi.
- Detektīvi jau izgājuši no Lapsas kabineta un solo pa gaiteni.*
- ILZE Loti nepatikams gadijums.
- MEŽAGAILIS Pārāk varens jūtas šis Lapsa. Nekas, vēl viss nav beidzies.
- ILZE Skat, Jāni! Pie bāriņa sēž Liene. Varbūt aprunāsimies ar
viņu?
- MEŽAGAILIS Laba doma. Sveika, Lienīt! Dzeram kafiju?
- LIENE Ai, sveiki! Laikam bijāt pie Lapsas. Viņš jau ir iesēdies Ivara
kabinetā.
- MEŽAGAILIS Tā ir. Un kā jums iet, Lienīt? Priekšnieku maiņa nav viegla
lieta.
- LIENE Man droši vien būs jāiet projām. Es taču vienmēr biju priekš-
nieka, Bērziņa pusē.
- ILZE Vai Lapsa jums jau teica, ka būs jāiet prom no darba?
- LIENE Nē-ē... bet tas taču tāpat ir skaidrs. Vispār jau žēl. Interes-
sants darbs, laba alga.
- MEŽAGAILIS Gan jau Bērziņš jūs paņems pie sevis citā darbā.
- LIENE Tas gan būtu jauki. Esam kopā ar viņu saraduši. Man nemaz
negribētos strādāt par Lapsas sekretāri.
- MEŽAGAILIS Lienīt, varbūt jūs zināt, kāda izskatījās tā pazudušo doku-
mentu mape?
- LIENE Nē, nezinu. Neesmu to redzējusi.
- ILZE Nu, padomājiet! Varbūt tā bija liela, bieza, melna vai tumši
zila. Ar baltu uzrakstu.

- LIENE Kaut ko tādu esmu uz Ivara galda redzējusi. Kāpēc jūs jau-tājat?
- ILZE Tādu mapi šodien redzēju uz Lapsas galda.
- LIENE O-o! Lapsa ir to mapi paņemis! Viņš visu laiku gribēja iesēs-ties Bērziņa vietā.
- MEŽAGAILIS Varbūt... Bet kā tas varēja notikt?
- LIENE Nezinu.
- ILZE Lienīt, pie jums taču stāv rezerves atslēgas, vai ne?
- LIENE Jā. Bet mazā atvilktnīte ar atslēgām ir vienmēr aizslēgta.
- MEŽAGAILIS Mēģiniet visu sīki atcerēties, ko jūs torīt, kad pazuda doku-menti, darījāt.
- LIENE Dariju visu kā parasti. Nekas tāds īpašs nebija.
- ILZE Atnāca Natālija, un viņi abi ar Bērziņu aizgāja...
- LIENE Atceros! Lapsa patiešām grozījās pie mana galda.
- MEŽAGAILIS Nu, kā tad viss bija?
- LIENE Kad Bērziņa kungs ar to personu devās prom, es piegāju pie stiklotajām durvīm un vēlāk pie loga. Gribēju redzēt, ko viņi darīs.
- MEŽAGAILIS Un kas notika tālāk?
- LIENE Pēc dažām minūtēm nācu atpakaļ. Un tur, pie mana galda bija Lapsa.
- ILZE Ko viņš darīja?
- LIENE Zvanīja telefons, un Lapsa pacēla klausuli.
- MEŽAGAILIS Vai rezerves atslēgas bija vietā?
- LIENE Nepaskatījos. Man tas absolūti neienāca prātā.
- ILZE Nekādu pierādījumu. Kā mēs, Jāni, Lapsam tiksim klāt?
- MEŽAGAILIS Mēģināsim.
- Radiostudija.*
- JURIS Interesanta lieta, bet mēs stāstu par pazudušajiem doku-mentiem šodien beidzam.
- LIDIJA Taču īstenībā tas nebeidzas.
- JURIS Jo nemaz nav skaidri zināms, vai dokumenti ir atrasti.
- LIDIJA Ir aizdomas, ka tie ir pie Lapsas.
- JURIS Lapsa laikam pats dokumentus paņēma, lai celtu neslavu Bērziņam.
- LIDIJA Neslava — sliktas runas vai domas par kādu. Mēdz teikt: celt kādam neslavu.
- JURIS Tas nozīmē — runāt sliktu par kādu cilvēku.

- LIDIJA Mežagailim un Ilzei diemžēl ir bieži darīšana ar cilvēkiem, kuri staigā neceļus.
- JURIS Neceli — tie nav ne labi, ne pareizi ceļi.
- LIDIJA Pilnīgi pretēji. Izlaidigs vai noziedzīgs dzīves veids — tas ir neceli.
- JURIS Vārdi ar “ne-“ neizsaka neko labu.
- LIDIJA Jā, tā ir diezgan bieži. Piemēram, nelaime, neveiksme.
- JURIS Vai vēl citi vārdi: negodīgs, nejauks, neglīts.
- LIDIJA Taču ir arī vārdi ar “ne-“, kas ir nozīmē neitrāli: nejaušība, nevaļa.
- JURIS Mūsu klausītāji, nevaļa ir tad, ja trūkst laika. Daži vārdi ar “ne-“ ir savā nozīmē jauki, pat brīnišķīgi: nevainība, nevainīgs, neatkarība, neatkarīgs.
- LIDIJA Neatkarīgs ir brīvs, patstāvīgs. Neatkarīga valsts.
- JURIS Neatlaidigs — Mežagailis ir ļoti enerģisks un neatlaidīgs.
- LIDIJA Mīlie radioklausītāji, esiet arī jūs stipri un neatlaidīgi!
- JURIS Tiksīmies nākamreiz! Labu veiksmi jums!

Rīgas 6 detektīvs

Neparastie notikumi burtnīcās un kasetēs atkal ir klāti! **Lidija, Ilze un Juris** piedalās mafijas atklāšanā, kuras laikā atradas arī pazudušais inspektors Jānis Mežagailis. Dīvainas lietas notiek cirkā un Brīvdabas muzejā, moteli un valdības namā, ir jāmeklē pazuduši nauda un jāker spoki Melngalvju nama jaunbūvē. Iesaistieties arī Jūs aizraujošajos piedzīvojumos un mācieties latviešu valodu!

Lasiet, klausieties un runājet latviešu valodā!

